

Troostende teksten die het hele leven omvatten

→ Somberte krijgt in *Find me a boring stone* geen kans door de lichtheid van Gijs Nabers toon.

- foto Sanne Peper

theater

Find me a boring stone
Door Theater Rotterdam
Gezien 1/4, Rotterdam
Te zien 7/4 Schouwburg
Amstelveen,
18-22/4 Frascati

JOUKJE AKVELD

Het is een troostrijke gedachte: het universum dat uitdijt en weer ineenkrimpt zodat alles in omgekeerde richting nog eens gebeurt. "Dat het slechts een kwestie van miljoenen jaren wachten is tot een rouwstoet achterwaarts terug naar huis komt rijden, een stoffelijk overschot met plechtige blik terug in bed wordt gelegd. Er met een schok een ademtocht in terugkeert, en een oogopslag. Slechts miljoenen jaren tot ze opveert en weer voor je staat."

De man in *Find me a boring stone* heeft iemand verloren die hem dierbaar is. Is het zijn moeder? Hij staat voor het raam en denkt hardop. Een meanderende gedachtstroom, maar niet over de overledene.

Op verzoek van regisseur Erik Whien schreef Rik van den Bos een monoloog voor Theater Rotterdam: een tekst die het hele leven omvat. Dat is een nogal ambitieuze opdracht, maar de heren zijn indrukwekkend geslaagd. Bij Van den Bos vormt de dood slechts de katalysator, de aanleiding tot een vernauwd maar ook verscherpt bewustzijn. Achter het glas is de man gescheiden van de mensen buiten. Een safe haven van waaruit hij de wereld kan waarnemen zonder eraan deel te nemen. Tegelijk beseft hij dat deze pas op de plaats geen stand kan houden en hij ooit weer het volle leven in moet.

Gijs Naber speelt de man, maar eigenlijk is *Find me a boring stone* een monoloog voor twee. Singer-songwriter Stan Vreeken voegde vier Engelstalige nummers toe. Zichzelf begeleidend op akoestische gitaar zingt hij kleine liedjes over familiegeluk en verlies - ingetogen, mooi. Ogenscheinlijk gebeurt er weinig. Naber zit op een stoel, staat op, loopt een stukje. Er is een donkere cirkel die op de grond ligt en later wordt opgehesen en een warme gloed verspreidt. Van de duisternis naar het licht. Nabers stem klinkt kalm, alsof er niet zojuist iets onafwendbaars is gebeurd. Met compassie beschouwt hij het leven buiten. Voorbijsnellende fietsers, poetsende buurvrouwen, sportschooljongens. Zijn gedachten gaan met hem aan de haal, beelden van wat de voorbijgangers bezighoudt, dringen zich op. Ook daarin schuilt troost: niet de goedbedoelde woorden van naasten maar het anonieme geploeter van onbekenden schept een gevoel van verbondenheid. Iedereen zwoegt zich door het leven.

Whien laat de tekst z'n werk doen. Geen stemverheffing of grootse gebaren, maar Naber die mijmerend zijn overpeinzingen deelt. Ondanks de tragedie krijgt somberte geen kans. Dat komt

door de lichtheid van Nabers toon waarin elke vorm van bitterheid ontbreekt, maar ook door de haast achteloze, maar knap geconstrueerde tekst die als een lentebries zachtjes over het publiek heen waait.

En die boring stone uit de titel - waarom die niet Nederlands is, blijft onduidelijk - dat is het verhaal van een vader die zijn verveelde zontjes op een kiezelstrand eropuit stuurt om één saaie steen te vinden. Die blijkt niet te bestaan. In de zinloosheid schuilt de waarde van het bestaan.